

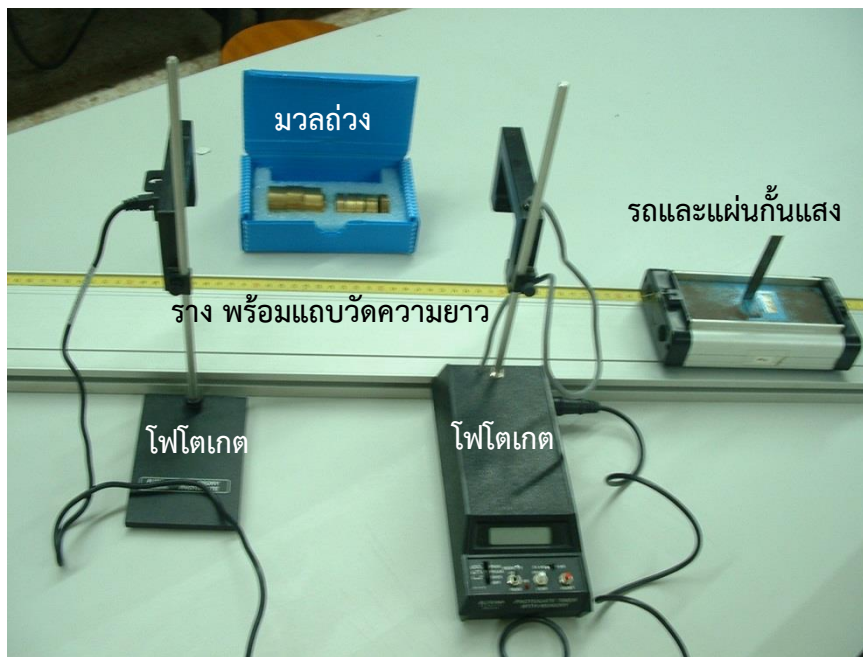
ปฏิบัติการ การเคลื่อนที่เชิงเส้นด้วยความเร่งคงตัว

จุดประสงค์การทดลอง:

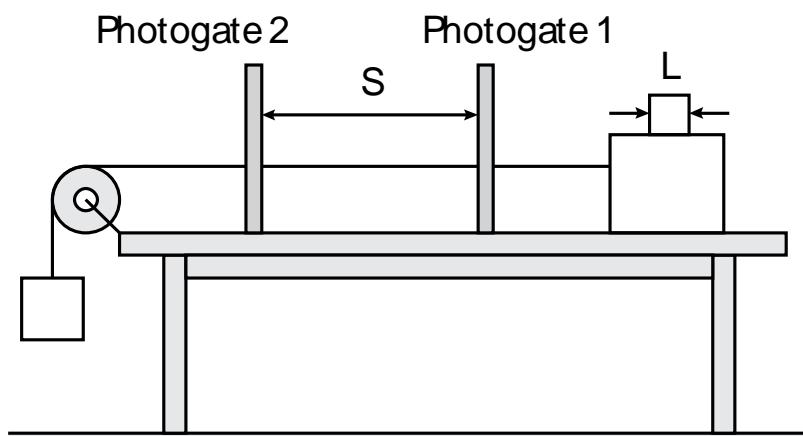
1. เพื่อหาค่าอัตราเร็วต้น (u) ของรถที่ถูกดึงด้วยมวลถ่วง
2. เพื่อหาค่าอัตราเร่ง (a) ของรถที่ถูกดึงด้วยมวลถ่วง

อุปกรณ์การทดลอง:

รูปที่ 1 แสดงอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง

รูปที่ 2 แสดงแผนภาพการจัดอุปกรณ์ในการทดลอง

ปริมาณที่นักศึกษาวัดได้โดยตรงคือ

1. ความกว้างของแผ่นกั้นแสง L
  2. ระยะทางที่รถเคลื่อนที่ได้ S
-

105193 - Linear Motion with Constant Acceleration

---

3. ช่วงเวลา t_1 ที่แผ่นกั้นแสงบนรถ บังแสงจากโฟโตเกต (Photogate) ตัวที่ 1
4. ช่วงเวลา t_2 ที่แผ่นกั้นแสงบนรถ บังแสงจากโฟโตเกต (Photogate) ตัวที่ 2
5. ช่วงเวลา t_{12} ที่รถเคลื่อนที่จากโฟโตเกตตัวที่ 1 ไปยังตัวที่ 2
6. มวลถ่วงที่เกี่ยวข้อง

วิธีการทดลอง:

ให้นักศึกษาเปลี่ยนค่า S โดยการเปลี่ยนตำแหน่งของโฟโตเกตตัวที่ 2 แต่ให้ตำแหน่งปล่อยรถและตำแหน่งของโฟโตเกตตัวที่ 1 อยู่ที่เดิมตลอดการทดลอง (นักศึกษาคิดว่าเพราะเหตุใด จึงทำเช่นนี้)

สำหรับค่า S แต่ละค่า

1. ให้วัดค่า S จากแถบวัดความยาว
2. ให้วัดค่า t_2 และ t_{12} จากโฟโตเกต
3. นำค่า t_2 มาคำนวณหาค่าอัตราเร็วของรถ (v) ขณะที่รถผ่านโฟโตเกตตัวที่ 2 ด้วยสมการ $v = L/t_2$

จากนั้นให้นักศึกษาออกแบบตารางสำหรับเก็บข้อมูลซึ่งประกอบด้วยค่า S , t_2 , t_{12} , และ v

วิเคราะห์ผลการทดลอง:

ถ้าวัดด้วยอัตราเร่งคงตัว (a) เราจะได้ความสัมพันธ์ต่อไปนี้

1. $v = u + at$
2. $S = ut + \frac{1}{2}at^2$

โดย u คืออัตราเร็วต้นขณะรถเคลื่อนที่ผ่านโฟโตเกตตัวที่ 1 ซึ่งเป็นค่าคงตัว

จากข้อมูลที่นักศึกษาบันทึกได้ เราสามารถหาค่าของอัตราเร็วต้น (u - หรืออัตราเร็วตอนที่รถผ่านโฟโตเกตตัวที่ 1) และอัตราเร่งของรถ (a) ได้ด้วยการพล็อตกราฟ 2 อัน คือ

1. กราฟความสัมพันธ์ระหว่าง v กับ t_{12}
2. กราฟความสัมพันธ์ระหว่าง S/t_{12} กับ t_{12}

เมื่อพล็อตแล้ว นักศึกษาจะต้องระบุค่าจุดตัดแกนตั้ง กับความชันของกราฟที่พล็อต แล้วสรุปว่ารถของนักศึกษามีอัตราเร็วตอนที่ผ่านโฟโตเกตตัวที่ 1 (u) และอัตราเร่ง (a) ในช่วงที่เคลื่อนที่จากจุดเริ่มต้นถึงตอนที่ผ่านโฟโตเกตตัวที่ 2 มีค่าเท่ากับเท่าใด
